

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 13450
Tarih : 29.06.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Güneş Enerjisinden Elektrik üretilmesi İçin Çiftçiler Öncelikli olmakla Beraber Tüm Yurttaşlara Gerekli Tesisatın Hibe Edilmesine İlişkin Dair Kanun Teklifimiz Gerekçesiyle Birlikte Ekte Sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederim.

Ayşe SÜRÜCÜ

Şanhurfa Milletvekili

GEREKÇE

Dünyayı etkisi altına alan küresel iklim krizi giderek derinleşmektedir. Neoliberal ekonomi, tüketim toplumunun popülize edilmesi, geri dönüşüm kültürünün yaygınlaştırılmaması ve yenilenebilir enerjiden ziyade fosil yakıtların kullanımı ekolojik dengeyi alt üst etmiştir. Ülkemizde de doğada geri dönüşümü imkansız hale getirecek proje ve işletmeler son derece aktiftir. Ekolojik denge ve değerlerin korunması için yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması gerekliliği kaçınılmaz bir gerçektir. Aksi halde şuan da dahi etkilerini her açıdan hissettiğimiz iklim krizi derinleşerek dünyayı hızla felaketlere sürükleyecektir.

Dünyanın iklim sisteminde bir bozulmanın olduğu iklim bilimciler tarafından da kabul edilmektedir. Doğal dengenin bozulmasına neden olan faaliyetlerin ve gerekli önlemler alınmadan devam eden çeşitli etkinliklerin denetlenmemesi, iklim sistemindeki bozulmaların artarak ilerlemesine sebep olmaktadır. Karmaşık iklim yapısı içinde olan Türkiye, özellikle küresel ısınmaya bağlı olarak, görülebilecek bir iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek ülkelerden birisidir. İklim dengesinin değişmesiyle Türkiye'nin tarımsal üretim alanlarının yok olması da söz konusu olup, bu doğrultuda ilerleyecek olan anormal iklim değişikliği tarımsal faaliyetleri bitirebilir, gıda krizi ile karşı karşıya kalınabilir.

Küresel ısınmadan dolayı oluşacak iklim değişiklikleriyle, özellikle su kaynaklarının azalması, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmaların ciddi boyutta olumsuz etkiler yaratacağı öngörülmektedir. Türkiye, küresel ısınmanın potansiyel etkileri

TBMM BAŞKANLIĞI

Tali
Komisyon

Plan ve Bütçe

Esas
KomisyonSanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar
Bilgi ve Teknoloji

Tarih :

29 Haziran 2021

Esas No: 2/3712

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ

29 Haziran 2021

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

29 Haziran 2021

No.

835170

EBYÇİYE AKTARILMIŞTIR

açısından, riskli ülkeler arasında yer almaktadır. İklim değişikliklerine karşı gerekli önlemler alınmaz ise Türkiye’de su ihtiyacı giderek artacaktır. Türkiye’de, ortalama yağışın azalması yanında, yağış rejimindeki sapma da dikkat edilmesi gereken bir olaydır. Yağış miktarında meydana gelen bu azalışlar ve yağış rejimindeki sapmalar, giderek artmaktadır. Dünya ortalamasıyla karşılaştırıldığında ülkemizin, genel olarak bilinenin aksine, sınırlı su kaynaklarına sahip ülkeler arasında bulunduğu görülmektedir.

Elektrik, günlük yaşamın ve tarımsal faaliyetin en büyük ihtiyacı olarak ne yazık ki kar hırsı taşıyan enerji şirketlerinin elinde toplanmış durumdadır. Örneğin Şanlıurfa ve Mardin başta olmak üzere yapılan tarımsal faaliyetlerin ülke açısından büyük önem taşıdığı kentlerde elektrik enerjisi bölge halkıyla mahkemelik olan DEDAŞ adlı enerji şirketinin elinde yetersizlikler ve kar hırsıyla pay edilmekte, ağır faturalar ve uzun süreli elektrik kesintileriyle günlük yaşam ve tarımsal faaliyet ciddi aksamalara uğramaktadır. Ayrıca özelleştirilen DEDAŞ adlı kurum altyapı iyileştirme, yenileme ve onarım çalışmaları yürütmediği için toprağa karışan elektriği de faturalara yansıtmaktadır.

Bütçe sürecinde çiftçiye destek olarak açıklanan büyük rakamların aslında tarımsal faaliyetlerle ilişkili DEDAŞ, gibi kurumlara çiftçi borcu olarak ödendiği, hatta haksız yere desteklemelere el konulduğu kamuoyu tarafından da bilinmektedir. Aşırı borçlandırma, ithal konumunda olan tarımsal girdiler toprak sahibi birçok çiftçinin mevsimlik tarım işçiliği yapmak üzere uzak kentlere gitmesine ve tarımsal faaliyetlerden vazgeçmesine yol açmaktadır. Bu durum daha çok ithalat, daha pahalı ve daha güvencesiz gıda anlamını taşımaktadır. Pandemi sürecinin başında da BM Gıda ve Tarım Örgütü olan FAO’nun gıda krizi açıklaması noktasında hiçbir toparlayıcı önlem alınmamış hatta son yılların en büyük tarımsal ürün ithalatını gerçekleştirmiştir.

Aşırı kuraklık, aşırı dolu yağışları, sel felaketleri tarımsal alanları kullanılamaz hale getirirken bu noktada çiftçinin ekonomik zararının dışında bu durum şüphesiz bir bütünen tüm Türkiye halkını gıda krizi ile karşı karşıya bırakacaktır. Aynı zamanda gıda alanında kendi kendine yetebilen hatta ihraç eden ülke konumuna gelmek Çukurova, Harran, Suruç, Konya, Ankara, Mardin ovaları ile oldukça mümkün gözükmektedir.

Bu noktada elektrik enerjisi de yenilenebilir yöntemlerle hem daha ucuz hem de ekolojik değerler çerçevesinde üretilebilir gözükmektedir. Güneş enerjisi %100 temiz, yenilenebilir bir enerji kaynağıdır. Elektrik üretimi için petrol, kömür ve doğalgaza olan bağımlılığı azaltır. Bu fosil yakıtlar hava, su ve toprak kalitesini etkileyen zararlı emisyonlar üretir ve küresel ısınmadan sorumludur. Ya da aynı düzlemde doğaya daha büyük zararlar veren elektrik amaçlı kurulan barajlarda çevredeki ekolojik düzene ciddi zararlar vermekte, nehirleri kurutmakta bölgenin iklimine dahi etkiler ederek, bitki örtüsünü ve geçim kaynaklarını kurutmaktadır. Mimari açıdan da kaba ucube görüntüler ortaya dökülmektedir.

Güneş enerjisi, güneşten temiz, yenilenebilir enerji oluşturur ve çevreye fayda sağlar. Güneş enerjisi %100 temiz, yenilenebilir bir enerji kaynağıdır. Elektrik üretimi için petrol, kömür ve doğalgaza olan bağımlılığı azaltır. Bu fosil yakıtlar hava, su ve toprak kalitesini etkileyen zararlı emisyonlar üretir ve küresel ısınmadan sorumludur. 2000 ve 2065 yılları arasında, Dünya’nın, önceki 65 milyon yıldan daha fazla bitki ve hayvan türünü yok edeceği tahmin ediliyor. Buna karşılık, güneş enerjisi hiçbir kirlilik üretmez. Güneşin bitmek tükenmek bilmeyen enerjisi,

yeryüzüne zarar vermeye veya ozon tabakasına negatif etkilemeyen sınırsız bir enerji kaynağı sunar. Fosil yakıtlara alternatifler yurtiçinde ve yurtdışında karbon ayak izini azaltır ve dünyadaki sera gazlarını azaltır. Güneş enerjisinin çevre üzerinde olumlu bir etkisi olduğu bilinmektedir. Dünya'da üretilen elektriğin çoğu kömür ve doğal gaz gibi fosil yakıtlardan geliyor. Fosil yakıtları çıkarmak ve kullanmak çevreye pahalı ve zararlıdır. Buna karşılık, güneş enerjisi ücretsiz ve bol miktarda bulunur. Bu çerçevede, güneş enerjisi, herhangi bir duman, gaz veya diğer kimyasal yan ürünlerden uzak bir süreç ile direkt güneş ışınımını elektrik enerjisine çevirerek üretilir. Bu, aslında tüm yeşil enerji teknolojilerinin arkasındaki ana itici güçtür, çünkü ülkeler emisyonları azaltmada iklim değişikliği yükümlülüklerini yerine getirmeye çalışırlar.

Bu hususta tarımsal faaliyet alanlarında bulunan çiftçiler öncelikli olmakla beraber talep eden tüm yurttaşlara güneş enerjisinden faydalanabilmeleri için güneş paneli tesisatı ve kurumun işleminin karşılanması için hibe edilmesi, elektrik enerjisinin günlük yaşamda ve tarımsal faaliyetlerdeki hayatiliğinin farkında olarak, daha ucuz, ekolojik ve ulaşılabilir hale getirilmesi elzemdir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/A maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kendi tüketim ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak lisanssız elektrik üretim faaliyetinde bulunan gerçek kişilerin, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimlerinde güneş paneli tesisatı ve kurulum işlemlerinin ücretleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.